

Ana şərəf-şanın ucalığında dayanan varlıqdır

...Müqəddəs varlıqlardan biri - zərif, incə və s. epitetlərlə obrazlaşdırılmış qadın tarix boyu ulu Yaradının ən gözəl əsərlərindən sayılıb. Ana və Vətən! Bu iki müqəddəs varlıq bir-biri ilə sanki əkiz yaranıb. Bəlkə elə buna görə deyirlər ki, cənnət anaların ayaqları altındadır?! Ana sözünün Vətənlə qoşulaşması hər iki ifadəni bir az da qüvvətləndirir, insanlara sevdilir. Çünki bu zaman Ana Vətən obrazı yaranır.

Ana ailədə od-ocaq, istilik, xeyir-bərəkətdir. Ana qardaşa bacı, həyan, sim-sardır. Ana yurddaşdır - yurd daşdır. Pərvazlandırdığı, qanadlandırıb yuvadan uçurduğu balalarının yolunu yurdda, ocaqda daim intizar dolu baxışlarla gözləyəndir. Ana çiyyəş, mələkdəş, ömür-gün dostu, həyat yoldaşdır. Ana varlıqlar içərisində hər kəsdən ucadır: baş tacıdır, qeyrətdir. Ana həm də el-obada ağbirçək - yolgöstərəndir...

8 Mart - Beynəlxalq Qadınlar Günündə bahar çiçəkləri kimi təravətli xanımlarımızı bir daha təbrik etmək, onların xidmətində dayanmaq müqəddəs borca çevrilib. Maraqlıdır, görəsən, bu əlamətdar tarixi hadisə rəsmiləşənə qədər analar günü olmayıbmi?! Sualın cavabını Bakı Sağlamlıq Mərkəzinin həkimi Səadət Məlikova özünəməxsus, orijinal formada verdi. Öncədən qeyd edək ki, o, xəstələri ilə yanaşı, çalışdığı kollektivin də dərin rəğbətini qazanıb. Söz Beynəlxalq Qadınlar Günündən düşdü-yü üçün həkim bildirdi ki, 8 Mart həm də gözəllik bayramı kimi qeyd olunur: "Lakin onu da bilməyimiz lazımdır ki, bu bayram heç də romantik hadisələr nəticəsində yaranmayıb. Qadınlar bayramı tarixi hadisədir. Hələ qədim romalıları mart ayında qadınlar bayramını qeyd edirdilər. Həmin gün matronalar (qədim romalılarda böyük ailə anası deməkdir) həyat yoldaşlarından hədiyyə almaqla bərabər, diqqət və qayğı ilə əhatə olunurdular. Hətta qul qadınlar bayram günü bütün işlərdən azad olunur və hədiyyələrlə mükafatlandırılırdılar. Gözəl və yaraşlıq paltarlar geyinərək romalı qadınlar ilahə Vestanın məbədinə gəldirilirdi".

Xatırladaq ki, Səadət Məlikova Şirvan şəhərində məhz 8 mart günü dünyaya gəlib. Ailədə 5 uşaq olublar ki, onlardan üçü həkimdir. 1990-cı ildə Azərbaycan Tibb Universitetinin müalicə-profilaktika fakültəsini bitirib, bir müddət Şirvan Şəhər Mərkəzi Xəstəxanasında, 2000-ci ildən isə Bakıdakı 4 sayılı xəstəxanada işləyib. İki ildir ki, əsəb xəstəliklərindən əziyyət çəkən yüzlərlə

insanın Bakı Sağlamlıq Mərkəzində köməyinə çatıb. Maraqlıdır ki, sağlamlığın keşikçisi olmaq sanki onun dünyaya göz açdığı ailənin tale kitabına yazılıb, yaxud da genetik daşıyıcıya çevrilib. Özü də bunun fərqindədir: "Göz açıb ailədə ağ xalatlara görmüşük. Oğlum Nihad Məlikzadə də Azərbaycan Tibb Universitetini bitirib. Hazırda İtaliyada təhsilini ixtisası üzrə davam etdirir".

Həkimin ciddi narahat edən Dünya Səhiyyə Təşkilatının son illər yayılan xəstəliklərlə bağlı statistik göstəriciləridir. Əksər xəstəliklər (xüsusən inkişafdan geri qalan ölkələrdə) artmaqda, yeni viruslar üzə çıxmaqdadır ki, bu da Dünya Səhiyyə Təşkilatını, eləcə də BMT-ni ciddi narahat etməkdədir. Ölkəmizdə isə sağlamlıq amilinin dövlət siyasətinin prioritetlərindən sayılması və bu istiqamətdə son illər həyata keçirilən məqsədyönlü tədbirlər nəticəsində ciddi xəstəliklərin qeydə alınmaması sevindirici haldır: "Çünki insan amili, sağlam nəsil uğrunda mübarizə Azərbaycan dövlətinin sosial, həmçinin tibb siyasətinin tərkib hissəsidir. Lakin unutmamalıyıq ki, bu gün əsəb xəstəliyindən əziyyət çəkən insanlar dünyada çoxluq təşkil edir. Bizdə də onların sayı az deyil. Bunun müəyyən səbəbləri var ki, onlardan biri sosial faktordur. Amma əsas damar problemləri, insultlardır ki, bu da yalnız ölkəmizdə deyil, ən inkişaf etmiş dövlətlərdə də problem olaraq qalmaqdadır. Burada bir çox faktorlar əsas götürülür: iqtisadi, sosial, ictimai mühit, ekoloji tarazlığın pozulması və s. Lakin bunlardan da öncə əsas problem xalqımızın öz sağlamlığının qeydinə laqeydliyidir. Ən kritik ana - təcili tibbi yardıma ehtiyaca qədər özümüzü anadangəlmə sağlam hesab edirik".

Həkimin fikrincə, insan sağlamlığı barədə təbliğat xüsusən tele-efir məkanlarında ya qisməndir, ya da düzgün qurulmur. İnsanlar sağlamlıqlarının qeydinə qalmaları üçün lazımı tibbi ədəbiyyatlar oxumalı, həkim müayinəsinə laqeyd yanaşmamalıdır. Bir

sözə, tibbi savadsızlıq özünü daha kəskin şəkildə büruzə verir. Həkimlər isə buna görə çox əziyyət çəkir. Bunlarla yanaşı, son dövrlər Azərbaycan səhiyyəsinin inkişaf etmiş ölkələr ilə müqayisə edilməsi heç də təsadüfi deyil. Yaxud dövlət başçısının ölkə əhəlinin pulsuz tibbi müayinəsinin aparılması ilə bağlı tövsiyə və göstərişlərinin müntəzəm xarakter alması xalqımızın sağlamlığının keşiyində dayanma baxımından nümunəyə çevrilib: "Hələ tələbəlik illərində müəllimlərimizdən biri deyirdi ki, gerek universitetimizin müalicə-profilaktika fakültəsinin adında dəyişiklik edilsin. Yəni, müalicə-profilaktikadansa, profilaktika-müalicə yazılsın. Ona görə ki, profilaktika müalicədən öncəki prosedir. Adıca yüngül saydığımız qrip xəstəliyi o qədər də tez sağalan və orqanizmdən xilas olunan, birdəfəlik müalicə edilən deyil. Onun simptomları orqanizmdə daimi qalır. Buna görə də hər bir xəstəliyin profilaktikasını öyrənmək, qarşısını almaq lazımdır ki, xəstəliyə çevrilməsin".

İnsan sağlamlığının keşikçiləri arasında qadınların daha çox olması da təsadüfi deyil. Onlar daha çox həssas və humanistdirlər. Həmsöhbətimiz də bunu təsdiqlədi: "Analar müqəddəsdirlər: Vətənə sipər oğul verdikləri üçün! Analar zülmə tabedir - düşmən tapdığına qalan, tar-mar edilən yurd-yuvasız olduqlarına görə! Analar dözümlüdürlər - dər-dərə, ağır-acılara sinə gərirlər! Qarabağ dərdi sinələrində qaynayan analar səbirlidirlər, atalardan fərqli olaraq! Sinələrində çəkilən bala dağını sevib əzizlədiklərinə görə analar əbədiilik qazanıblar! Analar ölməzdirlər".

...Bu fikirlərin müəllifi də anadır. Həm də elə ana ki, öz müqəddəs peşəsini yeganə oğluna sevdirib, xalqının sağlamlığı keşiyində dayanacağına and içib! Əlbəttə, bu gün Azərbaycan qadını ailədə müqəddəs sayıldığı kimi, cəmiyyətdə də özünü təsdiqləyən, ali kürsülərədək ucalan vətəndaşdır. O, həm də yaradıcıdır: xalq sənətinə yaşadan xalqçıdır, tikməçidir, əyiricidir, toxucudur... Ana alimdir - müəllimdir, həkimdir, təyyarəçidir, mühəndisdir, nəhayət, şairdir, bəstəkardır, incəsənət xadimidir, rəssamdır... Kim deyil ki, analar?! Sənət dünyasının sevilənlərinin sırasında, önündə gedəndir! O, adidir - hər nazımıza dözürlü O, diplomatdır - Sara xatun kimi! O, Burla xatundur - Dədə Qorqud boylarından boylanır...

Məhəmməd NƏRİMANOĞLU,
"Azərbaycan"